

Передплата

на «РУСЛАНА» вносити:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
 на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
 на чверть року . . . 2:50 зр. (5 кор.)
 на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
 або 36 франків
 на пів року . . . 8 рублів
 або 16 франків
 Поодиноке число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Виреш ми очи і душу ми виреш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дні крім неділь і руских свят о год. 6-їй пополудні.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9 ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавсмана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Рекламацій неопечатані відні від порта. — Оголошеня звычайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Русини в XIX. століттю.

(Огляд в птничім леті.)

(Далі.)

Огляд хоч як побіжний наших народних змагань і народної роботи в XIX. ст. виявляє наглядно важку боротьбу народної українсько-рускої ідеї, боротьбу за істноване, розвиток і поступ українсько-рускої народности. Польска суспільність, хоч давніше стояла на негачийнім становищі *niema Rusi, jest tylko Polska i Moskwa* (Лешек Борковский), мусіла протягом часу покинути мрії, що руска мова є *rowiatowyszczuzna*, полишити утопію, що є виправді дві народности але один нарід, і нині поступенно мусить годити ся на розширюванє прав рускій народности. Тимчасом на Україні самовластне московске правительство зєвсім нехтує ухрїнсько-руску мову і народність, не допускає до її розвитку ні в письменстві, ні в школі, ні в церкві, а до того ще пособляє нашим домородним відступникам катувати рідну матір. Отся кліка, що підшиває ся під назву рускої партії, похищає для себе назву народної, оді маскує ся «Старо-русинами» від неїх починів народного відродженя Русинів в Австрії всіми способами, навіть найпоганійшими і найогидливішими спинає розвиток і поступ народної ідеї.

Розвиток і поступ українсько-рускої народности буде лише тоді вповні забезпечений, наколи усуне ся вплив сеї кліки на руску суспільність, а се дасть ся осягнути з одного боку її поборюванєм на кождім полі, а з другого повним освідомленєм національним нашої суспільности. Сї дві задачі повинні мати все і всюди на тямці Русини-народовці. Тимто треба раз станути непохитно на тім становищі, що москвофіли не є ніяка руска партія, лише паразит, боляк на рускім народнім організ-

мі, котрого треба вирізати і випечи, як свого часу писало «Дьло». Компроміси можливі лише між Русинами, хочби до яких партій або політичних доріг не признавали ся, але не з народними відступниками. Нехай би ми і двацять раз упали при всяких виборах, але як стояти мемо на ясній і виразній народній основі та будемо одушевлені чистою народною ідеєю, тоді хоч по давних літах деведемо нарід до повної свідомости і до побіди.

Коли глянемо позад себе на тих минаючих чи минутих сто літ, то не маємо причини вдавати ся в розпуку. При всіх можливих і неможливих переполах, при всіх невдачах в наших народних змаганях, в нашій народній роботі, мусить кождий неупереджений і незасліплений добачити, що наш нарід зробив значний поступ в культурнім розвитку. Народна свідомість, що була зєвсім обумерла, нині значно розбуджена і проникла не лише в круги інтелігенції, але й проникає у широкі верстви народу.

Просвіта обгортає щораз ширні круги рускої суспільности, до неї горне ся rado не лише інтелігенція, але й міщанство та селянство. Окрім руского духовенства, трудить ся на просвітній ниві вже доволі численна світска інтелігенція. З дрібних і незначних літературних починів розвинуло ся доволі вже богате письменство, а навіть починає ся наукова робота в ріжних напрямках. На літературній і науковій ниві з'явило ся чимало талантів, яких не соромились би й західно-європейські літератури. Починає ся будити також потреба економічного двигнення народу і економічної роботи. Перші почини зроблені заповідають гарний успіх.

Такий огляд хоч би в птничім леті нашої столітньої минувшини не лише не дає поводу до зневіри, до розпуки, а навпаки кріпить в нас віру в нашу будуччину, на-

повняє нас надією на дальший поступ і красший розвиток, додає нам сил і охоти до живійшої, всестороннійшої праці на народній ниві. Такий порівнючий огляд стану нашої народности перед сто літами а тепер повинен розкрити очи навіть тим, що усомнівали ся о можливости українсько-руского письменства, о можливости істнованя і розвитку нашої народности. Сї маловіри і слабодухи повинні зрозуміти, що они були, або ще й є лише орудієм в руках сеї кліки, котрій залежить лише на тім, щоби в рускій суспільности заціпити зневіру до власних сил, щоби знеохотити її до всякої позитивної роботи, а з заложеними руками заводити лише плачі і наріканя на щербату долю і вижидати якогось месії, що має прийти нас спасти і подати нам все готове.

(Конець буде.)

ГОЛОСИ ПРАСИ ПРО КОНФЕРЕНЦІЮ.

З радикально-німецких кругів пишуть до віденської «Information». «Антисеміт Гесман вносив на зборах провідників лівіці, щоби і нас (радикалів) покликано до мирової конференції. Ми дякуємо Гесманови за ласку, але під єго крила не поліземо. Наколи правительство хоче нас мати за зеленим столом, то най саме потрудити ся до тих, котрих стілько разів оклеветало, і котрими гордило. Дорога до Каноси стоїть отвором. Друга річ, чи ми би прийняли запросини правительства на конференцію? Сеж зависить від того, що нам Німцям схотіло би дати правительство? В нас є два напрями. Шенерер і єго товариші не хотять ніякої миротворної акції. Єму ніколи не ходило о мир в Австрії. Він гнівний на всіх і він іде лише за своїми личними амбіціями від часу, коли єго так тяжко покарано за побій жида-редактора. Шенерер буде ставляти щораз дальше ідучі поступати в імени німецкого народу. Що иньшого Вольф. Сей бере ся о те, щоби для Німців від-

2

ВОЛОДИМИР КОРОЛЕНКО.

СУДНИЙ ДЕНЬ.

(Йом кіпур).

(Далі.)

Але хоч мірошникові не було видко людий, та проте люди добре бачили мірошника, бо він ішов саме посеред вулиці по місяцю. — Тим-то деінде йому промовляли:

— Добрий вечір, пане мірошнику. А чи не батюшки се ви йдете? Чи не у нього ви завалч ся так довго?

— Чого бачили, що більш ні-одного йому йти, чимало чимало було приємно і він відпові-

— Микола і не спиваючи ся:

— Агостював ся таки трохи!.. і йшов витотою ходюю...

— Чого бачили тихенько під повітками

— Чи він пройшов швидче та не

— Але не таким був чоловік

— Ти мимо, або забути тих лю-

вони мовчали, неначе води у рот понабирали, — мірошник всеж таки зупиняв ся і казав сам:

— А здоровеньки були! Тут ви? Мовчіть чи не мовчіть, як собі хочете, а мені довжик готуйте, бо речинець завтра в ранці-раненько. А я дождити не буду, от що!

І цотім ішов знов далі вулицею, а його тїнь бігла побіч нього, та така чорна, що мірошник, чоловік книжний і завжди охочий помір-кувати при нагоді, думав собі:

— От яка чорна тїнь, аж дивно! На чоловікови світка біліща муки, а тїнь від неї чорніша сажі...

Тут порівняв ся він з корчмою жида Янкеля, що стояла на шпильочку, недалеко вже від виїзду. Шабаш вже скінчив ся ще як тільки сонце зайшло, але шинкаря в корчмі все-ж таки не було, а сидів там жидівський наймит Харко, що заступав усе Янкеля і його бахурів по шабашах і в празники. Він запалював їм свічки і приймав своїми руками гроші від людий, бо жида — се вже увесь світ знає — дуже додержують своєї віри: а ні за що в празник ні свічку не запалять, ні гроший у руки не возьмуть, — гріх! Усе оце робив за них наймит Харко, що був з одставних солдатів, а Янкель, або Янкляха, а то і з бахурів хто тільки зорили, щоб який небудь пятак або семигриве-

ник замість виручки та не попав яким побитом у Харкову кишеню.

— Хитрі люди, ой й хитрі-ж! — думав про себе мірошник. — Уміють і Богові своїому догодити, та й грошиків не опустить. Но й розумні-ж вони, теж треба сказати: куди нашим!

Він зупинив ся коло дверей на майданчику, дуже утоптаному людськими ногами, що товкли ся тут і в базар, тай і в звычайні дні, увесь тиждень — і спитав:

— Янкель! А-гов, Янкель! Дома ти, чи може тебе нема?

— Нема, не бачиш, чи що! — відповідає наймит ізза шинквасу.

— А де?

— Де? в городі, он де. Ви пане мірошнику

хиба не знаєте, який у них день?

— Який?

— Йом-кіпур!

— От розказав, так розказав! — подумав собі мірошник. А треба вам сказати, наймит, хоч і був собі простий наймит, та не те, що простий, а ще й жидівський — все-ж таки чоловік був письменний, служилий і пригордий. Любив задирати носа у гору і величати ся, а особливо перед мірошником. На крилої теж читав, мабуть не гірш від самого мірошника, тільки що голос мав з тріщиною та забирав у

По німецьки значило би:
 Kennt ihr das Volk voll Heldenmuth,
 Und doch so lang geknechtet?
 Hat es geopfert Gut und Blut,
 Kommt Buerger, lasst die Flaggen wehen,
 Unser Leiden ist vorbei.
 Kaempfet um den Segen unserer Ahnen,
 Das freie Volk sind wir!

Телеграми.

Відень, 26. січня. Конференція мала зібратися 5. лютого, але виринула нова суперечність. Чехи домагаються спільної конференції для Чехії і Моравії, лівця — окремої. Між Гросом (лібералом) а кн. Ліхтенштайном прийшло до острого перепишки за те, що к. Ліхтенштайн докоряв лібералам, будьто они інтригують у правительстві проти нової ординації виборчої для міста Відня. Грос відпирає заміт, що сим розбиває ся солідарність лівця.

Відень, 26. січня. Після «W. Allg. Ztg.» губернатором австро-угорського Банку стане на певно пос. Білинський.

Прага, 26. січня. Виконуючий комітет німецьких послів з Чехії назначив членами конференції послів Функого, Пергеля, Нічого, Руса і Елінгера.

Прага, 26. січня. При вчерашнім голосованню на посади Праги одержав на 84 голосуючих Серб 43, Подліпни 41 голосів. Завтра відбуде ся третє голосованє.

Берно, 26. січня. Членами конференції іменовані послы Д'Ельверт, Фуке, Дец і Грос.

2 зр. 50 кр.

коштує добре ходячий

НІКЛЮВІЙ ГОДИННИК

з порушаючою ся всказівою секундовою.

5 зр. Женевский
ремонтаровий

з золота Plaque є одним єдиним годинником, гальванічно позолоченим 14-каратним золотом котрий кождий оцінить на 50 зр. — В дійсности коштує той годинник з відсакаючою покривкою, богатх гравірованою з безуслівною гваранцією, тревалости і тоброго ходу на 5 літ. Ціна 5 зр.; з анкровим верком і 3 покривками 7 зр.; правдиво срібний ремонтаровий годинник з 15 кам'яма, 3 срібними і богатх гравірованими срібними покривками, узваний за найбільший 9 зр. 75 кр. 14-каратний золотий дамський годинник 12 зр. Дуже модний і елегантний ланцшок з золота Plaque для панів і пань 2 зр.

1 зр. 95 кр.

БУДИЛЬНИК
(Baby Wecker)

15 см. високий, з нікльованою окривкою анкровим ходом з регулятором, докладно ходячим. з освітленим циферблатом 2 зр. 20 кр., з календарем 2 зр. 80 кр. — з порушаючими ся фігурами, як: колишуча дівчина, швец, коваль, різник: 2 зр. 80 кр. Висилає за посліплатою. Если річ не подобаєсь, гроші звертає. Богато ілюстрований цінник висилає по присилці 5 кр. марки поштової.

UHREN-EXPORT
M. RUNDBAKIN, WIEN, IX11.
Berggasse Nr. 3.

За певну і добру льокацію поручаємо

- 4 1/2% листи гіпотечні
- 4% листи гіпотечні коронові
- 5% листи гіпотечні преміовані
- 4% листи товариства кредитового земского
- 4 1/2% листи Банку краєвого
- 5% облігації Банку краєвого
- 4% позичку краєву
- 4% облігації пропінацийні

і всілякі ренти державні

Ті папери продаємо і купуємо по найточнішим курсі деннім.

КОНТОРА ВИМІНИ

ц. к. упр. гал. акц.

БАНКУ ГІПОТЕЧНОГО

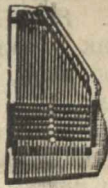
З. БОДЕНШТАЙН

Львів, ул. Кароля-Людвіка ч. 29.

поручає

— свій головний — фабричний —

склад інструментів музичних

як також великий вибір інструментів самограючих та забавок для дітей по найнижшій ціні.

Подарки на Свята і Новий Рік!

Найдешевше жерело купна

так довго, поки запас старчить.

зр. 2-20

ніклевий анкровий ремонтаровий годинник кишеньковий з позолочуваним ланцшком.

зр. 4-65

добірний срібний ремонтаровий годинник кишеньковий разом з срібним американським ланцшком.

зр. 4-90

женський срібний ремонтаровий годинник разом з посрібленим лівшим англійським ланцшком.

зр. 11-50

14-каратно-золотий годинник ремонтаровий разом з атласовою касетою та елегантним ланцшком.

Кождий годинник має 3-літню гваранцію.

зр. 1-50

коштує 6-каратовий перстень з елегантним кам'єм.

Річи пославє ся за посліплатою або за попередним побранєм грошій. Сли річи не вподобають ся, мсжна звернути в протягу 8 днів, а взяті гроші звертає ся назад, так що купуючий не поносить ніякої страти.

Brüder Huiwiz, Exporthaus, — Krakau, Stradom 17.

— Богато ілюстровані цінники висилає даром. — Агєнтів пошукує. —

Рік заснованя 1892.

ТОВАРИСТВО ВЗАЇМНИХ ОБЕЗПЕЧЕНЬ

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Всє. Духовенству і всім вірним Впрєосв. Митроп. і Прєосв. Еп. Ординариям всіх трєх єпархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарєні звярди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогах і будинках против шкідливых огневих.

Стан фондів гваранційних з днем 31-го грудня 1898

ВИНОСИТЬ:

Фонд резервовий	96.775 зр. 05 кр.	} 206.880 зр. 57 кр.
Резерва премій	64.263 „ 12 „	
Фонд основний	45.000 „ — „	
Резерва спеціальна	842 „ 40 „	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услів'я обезпечєнь користні, а шкоди ліквідують ся безпрєоволочно. До кінця 1898 року виносили виплачені шкоди 527.790 зр. 67 кр. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий при помочі гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечєнь в Кракові, котрє дає найкористніші услів'я, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускім язичі.

Товариство взаїмного кредиту «Дністеръ», стоваришенє з обмеженою порукою, уділяє помочки за оплатою 5 1/2% і 1% додатку на кошта адміністрацийні за інтабуляцією або порукою двох відповідних ручителів, до сплати в ратах на 3 до 10 літ і приймає вкладки до оирєентованя від членів і третих осіб по 4%. Удїл членський виносить 25 зр., вписове 1 зр. Членом бути і помочку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ». Інформаций уділяє Дирекция листовно.

Зголошеня о уділенє агєнций в окрєстностях де нема близько агєнтів «Дністра», приймає ся.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просвєті»).

Хто хоче заробити

400

марок місячно

певно, легко і без ризику

Нехай шле свою адресу без марки під **V, 21,**

Annoncen Exped. **K. F. Wojtan** Leipzig-Linde